

بین المللی سازی برنامه ی درسی دانشگاه ها

نویسندگان

شیما زاهد خسروی نژاد

دکتر علی بابا نصاره

انتشارات آریان قلم

سرشناسه: خسروی نژاد، شهرزاد، ۱۳۴۸-

عنوان و نام پدیدآورندگان: بین‌المللی سازی برنامه‌ی درسی دانشگاه‌ها/شهرزاد خسروی نژاد.

مشخصات نشر: تهران: آریان قلم، ۱۳۹۲

علیرضا عصاره.

مشخصات ظاهری: ۱۹۰ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۴۶-۰۴-۴

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: آموزش آزاد اسلامی. منطقه شش

موضوع: دانشگاه‌ها و مدارس عالی - ایران - خوزستان - برنامه‌های درسی - نمونه پژوهی

موضوع: دانشگاه‌ها و مدارس عالی - ایران - خوزستان - برنامه‌های درسی

شناسه انجمن: ۱۳۳۲ -

رده‌بندی کنگره: ۵۱۲ / ف ۲۳۶۲ LB

رده‌بندی دیویی: ۳۷۸ / ۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۱۴۶۲۸

بین‌المللی سازی برنامه‌ی درسی دانشگاه‌ها

ناشر: آریان قلم

مؤلفین: شهرزاد خسروی نژاد، علیرضا عصاره

ناظر کیفی: نخستین پایگاه مشاوره پژوهشی دانشگاه (نیکان)

ناظر فنی: محمد سعید زینلیان

چاپ متن: چاپ مهارت

صحافی: رثوف

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: ۱۳۹۲

تیراژ: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۴۶-۰۴-۴

قیمت: ۸۰۰۰۰ ریال

حق چاپ و نشر برای نشر آریان قلم محفوظ می‌باشد

تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان شهیدای رانندگرمی، پلاک ۶۳ واحد ۲

تلفن: ۶۶۶۲۶۶۸۱-۰۹۱۲۱۲۰۱۸۶۹

فهرست مطالب

چکیده ۱۱

فصل اول ۱۳

مقدمه ۱۵

۱-۱- بیان مسأله ۱۶

۲-۱- ضرورت اهمیت پژوهش ۱۷

۳-۱- اهداف پژوهش ۱۹

هدف کلی ۱۹

اهداف جزئی ۱۹

۴-۱- سوالات پژوهش ۲۰

سؤال اصلی پژوهش ۲۰

سوالات فرعی پژوهش ۲۰

۵-۱- تعریف مفاهیم و اصطلاحات ۲۱

تعاریف مفهومی ۲۱

تعاریف عملیاتی ۲۲

فصل دوم ۲۳

مقدمه ۲۵

۱-۲- آموزش عالی ۲۶

۱-۱-۲- مرکز آموزش عالی (مؤسسه آموزش عالی) ۲۷

۲-۱-۲- نظام آموزش عالی ۲۷

۳-۱-۲- آموزش عالی در ایران ۲۸

۴-۱-۲- رسالت آموزش عالی در ایران ۲۸

۵-۱-۲- تاریخ آموزش عالی در ایران ۳۰

۱-۵-۱-۲- پیش از اسلام ۳۰

۲-۵-۱-۲- دوران اسلامی ۳۰

۳-۵-۱-۲- دوره معاصر ۳۱

۴-۵-۱-۲- اولین دانشگاه جامع ایران ۳۲

۵-۵-۱-۲- آغاز آموزش عالی علوم پزشکی نوین ۳۳

۶-۵-۱-۲- دوران پهلوی دوم و توسعه ۳۳

۷-۵-۱-۲- انقلاب اسلامی و انقلاب فرهنگی ۳۳

۶-۱-۲- دستاوردهای نظام آموزش عالی ایران ۳۴

- ۳۴..... ۱-۶-۱-۲- جوایز معتبر علمی و فرهنگی
- ۳۴..... ۱-۶-۲- جایگاه دانشگاه‌های ایران در رده بندی‌های بین‌المللی
- ۳۴..... ۱-۶-۱-۲- رده بندی ARWU
- ۳۴..... ۱-۶-۲-۲- رده بندی THE-QS
- ۳۴..... ۱-۶-۳-۲- رده بندی WEBOMETRIC
- ۳۵..... ۱-۷-۱-۲- دیدگاه‌های نظری توسعه آموزش عالی
- ۳۵..... ۱-۷-۱-۲- نظریه سرمایه انسانی و توسعه آموزش عالی
- ۳۶..... ۱-۷-۲- نظریه تحلیل هزینه و فایده و توسعه آموزش عالی
- ۳۷..... ۱-۷-۳- نظریه انتخاب عمومی و توسعه آموزش عالی
- ۳۸..... ۱-۷-۴- نظریه تضاد (جدال) و توسعه آموزش عالی
- ۳۹..... ۱-۷-۵- به انجام درونی
- ۴۱..... ۱-۷-۶- نظری تغییر در سازمان و موسسات آموزش عالی
- ۴۳..... ۲-۲- دانشگاه آزاد
- ۴۳..... ۱-۲-۲- مناطق دانشگاه
- ۴۳..... ۲-۲-۲- تاریخچه دانشگاه آزاد اسلامی
- ۴۵..... ۲-۲-۲- تولیدات علمی
- ۴۶..... ۱-۳-۲-۲- مجلات علمی و رسانه
- ۴۶..... ۴-۲-۲- مراحل رشد دانشگاه آزاد اسلامی
- ۴۶..... ۵-۲-۲- اهداف اصلی دانشگاه آزاد اسلامی
- ۴۷..... ۶-۲-۲- اهمیت و تأثیر دانشگاه آزاد اسلامی بر اقتصاد کشور
- ۴۷..... ۷-۲-۲- دانشگاه آزاد اسلامی بعنوان یک سازمان ناراقرین
- ۴۸..... ۸-۲-۲- دانشگاه آزاد اسلامی در مسیر توسعه و تبیین هدف
- ۴۹..... ۹-۲-۲- نقش دانشگاه آزاد اسلامی در فرایند عرضه و تقاضای آموزش در کشور
- ۴۹..... ۱۰-۲-۲- دانشگاه آزاد اسلامی در فرایند رقابتی کردن آموزش
- ۵۰..... ۳-۲- جهانی شدن
- ۵۰..... ۱-۳-۲- تعاریف و مفاهیم جهانی شدن
- ۵۲..... ۲-۳-۲- جهانی شدن و آموزش عالی
- ۵۳..... ۱-۲-۳-۲- محتوای درسی
- ۵۳..... ۲-۲-۳-۲- تسلط علمی و فنی استادان
- ۵۴..... ۳-۲-۳-۲- تناسب شیوه‌های تدریس استادان
- ۵۴..... ۴-۲-۳-۲- فضای فیزیکی دانشگاه‌ها و دسترسی به منابع علمی
- ۵۵..... ۳-۳-۲- جهانی شدن در آموزش عالی: بین‌المللی شدن دانشگاه‌ها
- ۵۶..... ۴-۳-۲- یافته‌های کلی و وضعیت آموزش عالی ایران در فرایند جهانی شدن- جهانی سازی: رویکردی آسیب‌شناختی
- ۵۸..... ۵-۳-۲- تئوری‌های چند گانه توسعه دانش بومی در نظام آموزشی جهانی شده
- ۵۹..... ۱-۵-۳-۲- تئوری درخت
- ۵۹..... ۲-۵-۳-۲- تئوری کریستال

۶۰	۲-۳-۵-۳- توروی قفس
۶۰	۲-۳-۵-۴- توروی دی، ان، ای
۶۱	۲-۳-۵-۵- توروی قارچ
۶۱	۲-۳-۵-۶- توروی آمیب
۶۵	۲-۴- برنامه‌ی درسی آموزش عالی
۶۶	۲-۵-۵- بین‌المللی‌سازی
۶۶	۲-۵-۱- بین‌المللی‌سازی برنامه‌های درسی (IOC)
۷۰	۲-۵-۲- بین‌المللی‌سازی برنامه‌های درسی (IOC)
۷۱	۲-۵-۳- IOC
۷۲	۲-۵-۴- رویکردهای تنوریک IOC
۷۲	۲-۵-۴-۱- رویکردهای تنوریک - منطقی
۷۳	۲-۵-۴-۱- رویکردهای تنوریک - منطقی
۷۴	۲-۵-۴-۳- رویکردهای تنوریک - منطقی
۷۶	۲-۵-۴-۴- رویکردهای تنوریک - منطقی
۷۶	۲-۵-۴-۵- رویکردهای تنوریک - منطقی
۷۷	۲-۵-۴-۶- رویکردهای تنوریک - منطقی
۷۷	۲-۵-۵- تعارض و مقاومت پیش‌بینی شده
۷۸	۲-۵-۶- جوانب تاریخی بین‌المللی‌سازی برنامه‌های درسی
۷۹	۲-۵-۷- دلایل بین‌المللی‌سازی آموزش عالی
۸۰	۲-۵-۸- منافع بین‌المللی‌سازی آموزش عالی
۸۲	۲-۵-۹- ضرورت اجرای بین‌المللی‌سازی برنامه‌های درسی ایران
۸۳	۲-۵-۱۰- اهداف چشم‌انداز ۲۰ ساله توسعه
۸۴	۲-۶- موانع بین‌المللی‌سازی آموزش عالی
۸۷	۲-۶-۱- تحلیل و تبیین موانع بین‌المللی‌سازی آموزش عالی
۹۰	۲-۷- پیشینه تجربی
۹۰	۲-۷-۱- پژوهش‌های داخلی
۱۰۱	۲-۷-۲- پژوهش‌های خارجی
۱۰۷	۲-۸- نتیجه‌گیری از مبانی نظری و پیشینه پژوهش

فصل سوم..... ۱۱۱

۱۱۳	۳-۱- روش پژوهش
۱۱۳	۳-۲- جامعه‌ی پژوهش
۱۱۴	۳-۳- نمونه و روش نمونه‌گیری
۱۱۴	۳-۴- روش و ابزار گردآوری داده‌ها
۱۱۵	۳-۵- روایی پرسش‌نامه
۱۱۶	۳-۶- پایایی پرسش‌نامه

۱۱۶	۷-۳- نحوه‌ی توزیع پرسش‌نامه.....
۱۱۶	۸-۳- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات.....
۱۱۷	فصل چهارم.....
۱۱۹	مقدمه.....
۱۱۹	۱-۴- یافته‌های توصیفی.....
۱۲۵	۲-۴- یافته‌های مربوط به سؤالات پژوهش.....
۱۳۵	آمار استنباطی.....
۱۴۰	یافته‌های جانبی پژوهش.....
۱۴۳	فصل پنجم.....
۱۴۵	مقدمه.....
۱۴۵	۱-۵- یافته‌های پژوهش: بحث نتیجه‌گیری در خصوص آنها.....
۱۴۵	۱-۱-۵- سؤال اول پژوهش.....
۱۴۷	۲-۱-۵- سؤال دوم پژوهش.....
۱۴۹	۳-۱-۵- سؤال سوم پژوهش.....
۱۵۱	۴-۱-۵- سؤال چهارم پژوهش.....
۱۵۳	۵-۱-۵- سؤال پنجم پژوهش.....
۱۵۵	۵-۱-۵- سؤال ششم پژوهش.....
۱۵۵	۲-۵- نتیجه‌گیری.....
۱۵۷	۳-۵- پیشنهادات (اجرایی و پژوهشی).....
۱۵۷	۱-۳-۵- پیشنهادات اجرایی.....
۱۵۸	۲-۳-۵- پیشنهادات پژوهشی.....
۱۵۸	۴-۵- محدودیت‌های پژوهش.....
۱۵۹	منابع و مأخذ.....
۱۶۱	منابع فارسی.....
۱۶۹	English Resources.....
۱۸۵	پیوست.....
۱۹۰	ABSTRACT.....

فهرست جداول

جدول ۳-۲- مقایسه وضعیت کنونی آموزش عالی در فرایند جهانی سازی جهانی شدن	۵۶
جدول شماره ۲-۴- کارکرد گونه شناسی تئوری های چند گانه در جهانی شدن برنامه درسی	۶۲
جدول ۳-۱- تعداد اعضای هیأت علمی تمام وقت دانشگاه های آزاد منطقه ۶	۱۱۳
جدول ۳-۲- تعداد اعضای مربوط به سوالات پژوهشی	۱۱۵
جدول ۳-۳- تعداد ارزشنامه جمع آوری شده	۱۱۶
جدول ۴-۱- توزیع فراوانی و درصد اعضای هیأت علمی دانشگاه های آزاد در نمونه پژوهش	۱۱۹
جدول ۴-۲- توزیع فراوانی و درصد پاسخ های قبلی خدمت اعضای هیأت علمی	۱۲۰
جدول ۴-۳- توزیع فراوانی و درصد پاسخ های قبلی تحصیلی از مودنی ها بر اساس گروه های آموزشی	۱۲۱
جدول ۴-۴- توزیع فراوانی و درصد پاسخ های قبلی از مودنی ها	۱۲۲
جدول ۴-۵- توزیع فراوانی و درصد پاسخ های قبلی از مودنی ها	۱۲۳
جدول ۴-۶- توزیع فراوانی و درصد پاسخ های قبلی از مودنی ها	۱۲۴
جدول ۴-۷- توزیع فراوانی و درصد پاسخ های قبلی از مودنی ها	۱۲۵
جدول ۴-۸- رتبه بندی گویه های موانع فرهنگی بین المللی سازی برنامه های درسی	۱۲۷
جدول ۴-۹- توزیع فراوانی و درصد پاسخ از مودنی ها به موانع فرهنگی بین المللی سازی برنامه های درسی	۱۲۷
جدول ۴-۱۰- رتبه بندی گویه های موانع روش تدریس در بین برنامه های درسی	۱۲۹
جدول ۴-۱۱- توزیع فراوانی و درصد پاسخ از مودنی ها به موانع محتوایی بین المللی سازی برنامه های درسی	۱۲۹
جدول ۴-۱۲- رتبه بندی گویه های موانع محتوایی بین المللی سازی برنامه های درسی	۱۳۱
جدول ۴-۱۳- توزیع فراوانی و درصد پاسخ از مودنی ها به موانع انسانی بین المللی سازی برنامه های درسی	۱۳۱
جدول ۴-۱۴- رتبه بندی گویه های موانع انسانی بین المللی سازی برنامه های درسی	۱۳۳
جدول ۴-۱۵- توزیع فراوانی و درصد پاسخ از مودنی ها به موانع تجهیزاتی بین المللی سازی برنامه های درسی	۱۳۳
جدول ۴-۱۶- رتبه بندی گویه های موانع تجهیزاتی بین المللی سازی برنامه های درسی	۱۳۴
جدول ۴-۱۷- میانگین، انحراف معیار و مقادیر ۱ مربوط به موانع فرهنگی بین المللی سازی برنامه های درسی	۱۳۵
جدول ۴-۱۸- میانگین، انحراف معیار و مقادیر ۱ مربوط به موانع روش تدریس بین المللی سازی برنامه های درسی	۱۳۶
جدول ۴-۱۹- میانگین، انحراف معیار و مقادیر ۱ مربوط به موانع محتوایی بین المللی سازی برنامه های درسی	۱۳۷
جدول ۴-۲۰- میانگین، انحراف معیار و مقادیر ۱ مربوط به موانع انسانی بین المللی سازی برنامه های درسی	۱۳۸
جدول ۴-۲۱- میانگین، انحراف معیار و مقادیر ۱ مربوط به موانع تجهیزاتی بین المللی سازی برنامه های درسی	۱۳۹
جدول ۴-۲۲- میانگین، انحراف معیار و مقادیر ۱ مربوط به مقایسه موانع بین المللی سازی برنامه های درسی در مقوله های پنج گانه بین اعضای هیأت علمی زن و مرد	۱۴۰
جدول ۴-۲۳- اولویت بندی موانع بین المللی سازی برنامه های درسی دانشگاه های آزاد استان خوزستان بر اساس نظرات اعضای هیأت علمی	۱۴۱
جدول ۱. گویه های مربوط به موانع فرهنگی بین المللی کردن برنامه های درسی	۱۸۸
جدول ۲. گویه های مربوط به موانع روش تدریس بین المللی کردن برنامه های درسی	۱۸۸

- جدول ۳. گویه‌های مربوط به موانع محتوایی بین‌المللی کردن برنامه‌های درسی ۱۸۸
- جدول ۴. گویه‌های مربوط به موانع انسانی بین‌المللی کردن برنامه‌های درسی ۱۸۹
- جدول ۵. گویه‌های مربوط به موانع تجهیزاتی بین‌المللی کردن برنامه‌های درسی ۱۸۹

فهرست نمودارها

- شکل ۱-۲- لوزی نظریه انسجام درونی در نظام تربیتی - (خرازی آذر، ۱۳۸۸: ۸۴)..... ۴۰
- شکل ۲-۲ - مؤلفه‌های تئوری‌های چندگانه برنامه درسی جهانی شده (چنگ، ۲۰۰۴)..... ۶۲
- نمودار ۱-۴- توزیع فراوانی تعداد افراد نمونه در پژوهش..... ۱۱۹
- نمودار ۲-۴- توزیع فراوانی افراد نمونه بر اساس سابقه خدمت..... ۱۲۰
- نمودار ۳-۴- توزیع فراوانی رشته‌های تحصیلی آزمودنی‌ها بر اساس گروه‌های آموزشی..... ۱۲۱
- نمودار ۴-۴- توزیع فراوانی افراد نمونه بر اساس سطح تحصیلات..... ۱۲۲
- نمودار ۵-۴- توزیع فراوانی افراد نمونه بر اساس مرتبه دانشگاهی..... ۱۲۳
- نمودار ۶-۴- توزیع فراوانی افراد نمونه بر اساس مقطع مورد تدریس..... ۱۲۴
- نمودار ۷-۴- موانع فرهنگی بین‌المللی سازنده برنامه‌های درسی از دیدگاه اعضای هیأت علمی..... ۱۲۶
- نمودار ۸-۴- موانع روش تدریس بین‌المللی سازنده برنامه‌های درسی از دیدگاه اعضای هیأت علمی..... ۱۲۸
- نمودار ۹-۴- موانع محتوایی بین‌المللی سازنده برنامه‌های درسی از دیدگاه اعضای هیأت علمی..... ۱۳۰
- نمودار ۱۰-۴- موانع انسانی بین‌المللی سازنده برنامه‌های درسی از دیدگاه اعضای هیأت علمی..... ۱۳۲
- نمودار ۱۱-۴- موانع تجهیزاتی بین‌المللی سازنده برنامه‌های درسی از دیدگاه اعضای هیأت علمی..... ۱۳۴

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر بررسی موانع آموزشی بین‌المللی‌سازی برنامه‌های درسی دانشگاه‌های آزاد منطقه ۶ (استان خوزستان) از دیدگاه اعضای هیأت علمی این دانشگاه‌ها بوده‌است. روش مورد استفاده در این پژوهش از نوع توصیفی و به‌روش پیمایشی بود. جامعه آماری پژوهش شامل ۱۴۷۴ نفر از اعضای هیأت علمی تمام وقت دانشگاه‌های آزاد منطقه ۶ بود که از این تعداد ۳۳۰ نفر به روش خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. ابزار پژوهش پرسش‌نامه محقق‌ساخته بود که ۴۵ گویه طراحی گردید. برای تعیین روایی پرسش‌نامه از روش هم‌زمان استفاده شد و ضرایب بین ۰/۷ و ۰/۷۵ به دست آمد و پایایی پرسش‌نامه نیز از طریق محاسبه ضریب آلفای کرونباخ که برابر با ۰/۹۳ بود استفاده شده است. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های شاخص‌های آمار توصیفی از روش آمار استنباطی شامل T تک نمونه‌ای استفاده شده است. نتایج پژوهش حاضر بیانگر آن بود که مشکلات فرهنگی، روش‌های تدریس، محتوایی، انسانی، تجهیزات از موانع بین‌المللی‌سازی برنامه‌های درسی دانشگاه‌های آزاد منطقه ۶ استان خوزستان بوده‌اند. موانع بین‌المللی‌سازی برنامه‌های درسی دانشگاه‌های آزاد منطقه ۶ از دیدگاه اعضای هیأت علمی به ترتیب عبارت بودند از:

۱- موانع انسانی ۲- موانع فرهنگی ۳- موانع محتوایی ۴- موانع تجهیزاتی ۵- موانع روش تدریس

کلید واژه‌ها: بین‌المللی‌سازی، بین‌المللی‌سازی برنامه درسی، برنامه درسی آموزش عالی، موانع